

den Slags Elever. Som sagt, jeg holder paa, at der, naar Lovforslaget i øvrigt føres igennem, ikke vindes noget ved denne Art Jordannelse, at den for en stor Del bliver rent illusorisk, at den mange Gange kan gøre mere Skade end Gavn, og at den tit hellere burde erstattes af anden, aldeles praktisk Virksomhed, en Livserfaring af anden Art end den, man faar inden for en Skoles 4 Bægge. Derfor har jeg stillet dette Forslag, naaget det ikke er min Mening at fastholde det endelig til en Afstemning, hvis det viser sig, at jeg vedblivende staar ligesaa ene dermed her i Tinget som hidtil.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Goss):

Til det foreliggende Lovforslag er der jo stillet et meget betydeligt Antal Ændringsforslag, dels af hele Udvalget, dels af et Flertal og dels af Mindretal. Det forholder sig jo dog ikke slet saa galt, som man skulde synes, naar der til Forslagets ikke ret mange Paragraffer er stillet et saa stort Antal Ændringsforslag, thi det gælder jo for et meget stort Antals Vedkommende at de, for saa vidt de ere stilledes af Udvalget som Helhed, have en ren redaktionel Karakter. Jeg kan tiltræde alle disse Ændringsforslag, uden at jeg skal indlade mig paa en nærmere Prøvelse af deres fulde Berettigelse i hvert enkelt Tilfælde. Jeg anser det ikke for Umagen værd at debattere disse Forslag, og for saa vidt tiltræder jeg dem alle. Der er derimod en hel Del af Forslagene, ogsaa af dem, som hele Udvalget har stillet, som indeholder virkelige Realiteter, og for saa vidt maa jeg jo her forbeholde det andet Ting, som har taget Standpunkt med Hensyn til disse Spørgsmaal, idet Forslaget her foreligger i den Form, hvortil det er blevet vedtaget af det andet Ting — dets Stilling med Hensyn til alle de Punkter, som saaledes indeholde en Realitet, selv om hele Udvalget har stillet dem. Men jeg vil dog i Almindelighed bemærke, at med Hensyn til den aller største Del af disse af hele Udvalget stilledes Ændringsforslag, selv om de indeholde en Realitet, har jeg ingen Betænkelighed ved at tiltræde dem; jeg betragter mange af dem som virkelige Forbedringer, og jeg haaber, at dette Syn ogsaa vil blive delt af Landbruget med Hensyn til disse Spørgsmaal, saa at der ikke fra disse Ændringsforslags Vedtagelse senere skal opstaa nogen Vanstuelighed for Loven. — Jeg maa kun tage et Forbehold med Hensyn til et Par enkelte af de Forslag, som hele Udvalget har stillet, og dem skal jeg siden komme til at berøre.

Hvad jeg saaledes har sagt med Hensyn til de af hele Udvalget stilledes Forslag, gælder i Virkeligheden ogsaa om de af Flertallet stilledes Forslag. Jeg tror, at selv om de indeholde en Realitet, hvad de ikke allesammen gøre, er det ikke Punkter, der ville volde nogen Vanstuelighed. Jeg for mit Vedkommende kan tiltræde den og tror heller ikke, at det vil volde Vanstuelighed i Landstinget, naar Ændringsforslagene vedtages i den Form, som af Udvalgets Flertal foreslaaet. Her er ogsaa kun et enkelt Punkt, hvor jeg maa tage et Forbehold, og det skal jeg siden nærmere komme til at berøre. Derimod vil jeg ikke være i Stand til at tiltræde de af Udvalgets Mindretal stilledes Forslag, som alle komme til at berøre Lovforslagets bærende Hovedpunkter. Heller ikke kan jeg tiltræde det af et enkelt Medlem i Udvalget (Trier) stilledes Forslag, i hvor vel det ikke har saa indgribende Betydning, og endelig med Hensyn til det af et Medlem uden for Udvalget (Berntsen) stilledes Forslag til § 9 vil det ogsaa fremgaa af, hvad jeg nu skal bemærke om selve Sagen, at jeg heller ikke kan tiltræde det, men maa fraraade dets Vedtagelse. — Hvad i øvrigt Realiteten af alle de enkelte Forslag angaar, og navnlig hvad Hovedforslaget angaar, tror jeg at kunne komme til at udtale min Anskuelse om og Opfattelse af dem i Sammenhæng ved at gøre opmærksom paa det, som er Hovedprincippet og den egentlige Drikkfeder for dette Forslag, det, hvorpaa det kommer an, og hvoraf de Detailbestemmelser, som foreligge paa den af Landstinget vedtagne Maade, fremgaa som mere eller mindre nødvendige, nemlig dette Synspunkt, at medens hidtil Hovedvægten med Hensyn til Spørgsmaalet om Betingelserne for at kunne ansættes i Skolelærerembeder, har ligget paa en bestaet Eksamen, saa skal Vægten for Fremtiden ikke ligge paa dette Punkt, men ligge paa, at Lærerne have faaet en fornuftig metodisk, praktisk gennemført Læreruddannelse. Ud fra dette Synspunkt kommer man nødvendigvis til at stille den Fordring, som omtales i Lovforslagets § 8, eller som er Forudlætning for Lovforslagets § 8, nemlig, at overhovedet ingen kan indstille sig til Eksamen uden at have gennemgaaet denne omhyggelig gennemførte og lang Tid tagende Uddannelse. Ud fra dette Synspunkt kommer man med andre Ord til at søge at hemme eller udslette Privatistvæsenet, Kursumsvæsenet, Dresseringen. Man kan erkende, at der kan være Undtagelser, at der er Tilfælde, hvor Livets Uddannelse er traadt i Stedet for Skolens Uddannelse, og der maa derfor være en Mulighed for ad andre Veje